

Smlouva o nájmu myslivosti.

Dr. Miloslav H o r k a (Příbram).

Naše veřejné právo často se stýká s právem soukromým. Jednou z takových otázek, v nichž obě tyto právní aféry přičázejí do styku, je pacht (nájem) myslivosti.

Pacht myslivosti provádí výbor honebního společenstva podle § 13 čes. hon. zák. a to uváživ okolnosti buď z volné ruky, nebo ve veřejné dražbě. Případně může honební společenstvo podle § 14 čes. hon. zák. provozovati myslivost znalcem.

V praxi obyčejně se mezi nájemcem myslivosti a honebním výborem uzavírá smlouva, na niž všeobecně nutno vztahovati ustanovení občanského zákoníka a to §§ 1090 a násl. Odevzdává se zde totiž právo myslivosti (jako věc nespotřebitelná, viz též § 1093 v. z. o.), aby jí nájemce užíval po jistou dobu (honební zákon čes. § 17 uvádí nejméně 6 let) a za určitý plat. Terminologie »smlouva nájemní« neb »pachtovní« užívá se promiscue.

Ujednání toto mezi stranami je povahy soukromoprávní, přes to však správní úřady, t. j. nyní podle Šu 4 zák. č. 125/1927 Sb. z. a n. a Šu 23 čes. hon. zák. okresní úřady mají právo zkoumati pachtovní smlouvy, ovšem s hlediska práva veřejného. Hledí se při tom, zda nájem myslivosti je proveden na předepsanou dobu a to pouze jedné osobě, není-li podmínek vylučujících podle honebního zákona (přesunovaná náhrada škody způsobená honitbou) atd. Úřady mají možnost ingerence v těchto případech a mohou eventuelně provedený pronájem zrušiti i cestou instanční a naříditi pronájem nový.

Jinak jest tomu však, stane-li se pronájem právoplatný po stránce veřejnoprávní a strany chtějí poměr tento — nyní soukromoprávní — změniti, neb rozvázati a pod. Honební zákon, zvláště český, tyto otázky neřeší a ponechává úřadu volné uvážení. K vymezení kompetence soudů a úřadů správních v těchto věcech přispěla značně judikatura nejv. správního soudu.

Tak na příklad konstatně je rozhodováno, že úřad správní nemůže zrušiti nájem myslivosti tenkrát, jestliže by strana jedna nedodržela podmínek obsažených ve smlouvě o pronájmu myslivosti. Podobně je tomu při otázce placení nájemného z honitby v případě prodlení. Rovněž nepřisluší rozhodovati správním úřadům, dal-li by na př. pachtýř myslivost do podnájmu, přes to, že podnájem by byl zakázán smluvními podmínkami. Podnájem honitby považuje totiž praxe za přípustný.

§ 1104 obč. zák. řeší otázku, prominutí pachtovního v případě živelních pohrom a demonstrativně vypočítává požár, válku, nakažlivé nemoci, povodně, krupobití a úplnou neúrodu. Jisto je, že mezi tyto pohromy bylo by počítati i ohromné letošní mrazy. V těchto případech by pronajímatelé neobdrželi

nájemného, případně — poněvadž nájemci všeobecným zákazem odstřelu koroptví a případně i částečným zákazem odstřelu zajíců jsou značně poškozeni — mají právo cestou soukromoprávní domáhati se snížení pachtovného (§ 1105 o. z.). Otázka, která by se musela však řešiti, je — zda pachtýři měli škody na zvěři způsobené oznamovati pronajímatelům a zjišťovati je soudně neb znalci, přes to, že pohromy zimy byly všeobecně známé (§ 1108 o. z. v.).

Formy reakce na civilní bezprávi.

Dr. František Š t a j g r (Trenčín).

Aby měl větší jistotu, že škůdce splní, o co bude žádán, dá ho poškozený upomenouti prostřednictvím třetí osoby, vůči níž má škůdce větší respekt. Nejčastěji je tímto prostředníkem advokát, na venkově mnohdy starosta nebo farář. Upomínka takovým prostředníkem je účinnější jako přímá upomínka od poškozeného, poněvadž vyvíjí větší psychický tlak na škůdce: prostředník ho obvykle upozorní i na možné následky nevyhovění jí a dá mu najevo, že je případně odhodlán (advokát) zakročiti bezohledněji v zájmu poškozeného jako tento sám, poněvadž není tak vázán různými ohledy, jež zdržují třeba poškozeného od radikálnějšího úkonu proto, že byl přítelem, sousemem, členem rodiny škůdce a pod.

Jindy je upomínky třeba právě vzhledem k osobě škůdce. Jsou totiž takoví dlužníci (největší procento je jich mezi obchodníky), kteří zásadně neplatí jinak jako teprve na upomínku. U nich tedy možno počítati už předem s jejím pozitivním účinkem. Jsou však i takoví, kteří se cítí uraženi upomínkou, zvláště poslal-li jim ji za poškozeného hned na po prvé advokát, a ač jsou jinak ochotni plnit své povinnosti, odpírají jim učiniti zadost právě po upomínce. Účinnost upomínky záleželí tedy hlavně na škůdci a nejdůležitějším jejím předpokladem je škůdcovo vědomí, že je škůdcem a proto povinným zachovat se, jak se to od něho žádá v upomínce. Bez tohoto předpokladu nelze doufati v její úspěšnost, i když je opakována. Jinak její opětvování působí svého druhu suggestcí na škůdce, který se jeví ochotnějším vyhověti spíše jako pouze na jednu upomínku.

Upomínka je jednou z těch reakčních forem, které jsou namířeny proti škůdci jako takovému. Škůdce je zde činitelem, který se má — na popud poškozeného — postarati o odčinění bezprávi, tedy svého druhu zprostředkovatelem, bez jehož aktivní účasti nelze odčiniti následky bezprávi. To je také podstatným znakem této reakční formy. Jím se liší upomínka od svépomoci jako druhé formy reakce. Kriteriem svépomoci je vy-